

незрозумілою є пропозиція з впровадження системи оцінки останньої за нормативною (стандартною) вартістю кожної групи і товарного сорту. Характерною особливістю консервної промисловості є зміна вартості сільськогосподарської сировини, яка пов'язана з нестабільністю закупівельних цін, які диференціюються і за періодами заготівлі. Тому визначення стандартної вартості є вкрай проблемним і практично неможливим.

Висловлені пропозиції з вдосконалення облікового відображення якості сільськогосподарської сировини дозволять підвищити достовірність і якість даної ділянки обліку, що позитивно вплине на формування інформаційної бази управління виробничими запасами і, відповідно, на ефективність управлінських рішень.

#### Література:

1.П(С)БО 9 “Запаси”, затверджений Наказом Міністерства фінансів України №246 від 20.10.1999 р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

**УДК 657.37**

**Король С.Я.,**

к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку  
Київський національний торговельно-економічний університет

### **КОРИСТУВАЧІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

В основі побудови системи управлінської звітності має бути покладена ідентифікація і систематизація користувачів управлінської звітності у поєднанні з структуризацією їх функціональних завдань і відповідних інформаційних потреб. Такий підхід забезпечить оптимізацію управлінської звітності на основі дотримання особистих вимог користувачів і загальних принципів її формування.

За визначенням управлінської звітності її користувачами є менеджери всіх рівнів управління підприємством – особи, які потребують інформацію про діяльність підприємства для управління ним. Саме менеджери «несуть повсякденну відповідальність за управління підприємством і тому їх рішення та дії впливають на фінансову стабільність підприємства...складання планів на майбутнє і виконання оперативного управління підприємством включає в себе різноманітні задачі і вимагає величезної кількості різноманітної облікової інформації» [1, 4]. Управлінська звітність, а саме інформація, яка у них відображена, повинна позбавити невизначеності щодо фінансового стану та результатів діяльності підприємства його підрозділів відповідальних осіб.

Важливо звернути увагу на те, що відносно управлінської звітності управлінський персонал (менеджери) виконує подвійну роль: (1) встановлює вимоги до звітності; (2) оцінює якість підготовки або ефективність системи управлінського обліку і звітності. При цьому ставлення менеджерів до обліку (звітності) як до більш важливого у порівнянні з іншими джерелами інформації

зумовлює увагу до її якісних характеристик. Структура користувачів інформації має прямий зв'язок зі структурою управлінської звітності. Адамов Н.А. і Адамова Г.А. вказують, що «система управлінської звітності накладається на організаційну структуру підприємства, виходячи з рівнів підприємства» [2, 25]. Іншими словами, організаційна структура підприємства через структуру користувачів впливає на побудову управлінської звітності. Зазначене дозволяє класифікувати користувачів управлінської звітності за такими ознаками як характер виконуваних професійних обов'язків (за функціональним розподілом праці), центри відповідальності (за горизонтальним розподілом праці) та рівні управління (за вертикальним розподілом праці та місцем у системі управління).

Справедливо науковці звертають увагу на те, що не може існувати уніфікованого формату управлінської звітності. Від приналежності посадової особи до тієї чи іншої категорії користувачів звітності будуть залежати її інформаційні потреби і вимоги до складу показників, часового спрямування інформації. Так, керівники вищого рівня у більшій мірі впливають на формування загальних вимог до організації та надання управлінської звітності користувачам, її якісних параметрів. Від керівників середнього та нижнього рівнів управління зокрема залежить структура та змістове наповнення управлінської звітності, а фахівці-професіонали додатково впливають на формування методичних засад її складання. У результаті недостатньої уваги до зазначених факторів на практиці вказують на ряд недоліків управлінської звітності: інформація узагальнюється переважно про обсяги продажів або визначення витрат; у звітності переважає надлишкова непотрібна інформація, яка не використовується для аналізу та прийняття рішень адресатами або навіть на жодному рівні; інформація у звітності адресується не тим особам, які її потребують для виконання своїх обов'язків і прийняття рішень; відсутні графіки, чітко не визначені адресати, не розроблені форми управлінської звітності та інші [2; 3, 124; 4, 29]. Названі та інші недоліки управлінської звітності ускладнюють прийняття рішень з конкретних питань.

Виходячи із зазначеного, доцільно ефективність управлінської звітності оцінювати за системою критеріїв, які відображають рівень забезпечення інформаційної спроможності користувачів [5]:

- реагувати на умови зовнішнього середовища, для якого на сучасному етапі розвитку притаманний високий ступень змінності;
- реагувати на інфляційні процеси, складність макроекономічних критеріїв та їх значення при формуванні облікової інформації;
- складати прогноз ефективності управлінських рішень;
- реагувати на варіативність оцінок, критеріїв та методик аналізу при прийнятті управлінських рішень;
- використовувати поряд з національною інших валютних плаваючих грошових одиниць;
- врахування ризиків при прийнятті управлінських рішень;
- забезпечення цільової адаптації до потреб окремих користувачів звітів.

Таким чином, ефективність управлінської звітності проявляється через ефективність роботи її користувачів. При цьому необхідність та ефективність

інформації для забезпечення управління підприємством залежить від того, наскільки вона об'єктивно відповідає потребам і вимогам користувачів управлінської звітності.

#### Література:

1. Атрилл Питер, Майкл Лейни Едди. Управленческий учет для нефинансовых менеджеров / Пер. с англ.; Под ред. Каныгина С. Л. – Днепропетровск: Баланс-Клуб, 2003. - 624 с.
2. Адамов Н. Внутренняя управленческая отчетность: принципы, виды и методы составления / Н. Адамов, Г. Адамова. // Финансовая газета. Региональный выпуск. – 2007. – № 30. – С. 21-27.
3. Гусев А.Ю. Управленческая отчетность страховой организации // Бухгалтерский учет, 2010. - № 9. – С. 123-127.
4. Слободняк І.А. К вопросу определения понятия «бухгалтерская управленческая отчетность» // Известия ИГЭА, 2011. - № 4 (78). – С. 77-79.
5. Кузнецова С.А. Інтегрована управлінська звітність: глобальні виклики та локальні рішення в епоху ноосфери // Економічний нобелівський вісник, 2014. - №1 (7). – С. 270-279.

**УДК 657.221:504.03**

**Костишин Н.С.,**

к.е.н., викладач кафедри обліку у виробничій сфері  
Тернопільський національний економічний університет

### **ВИКОРИСТАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ОБЛІКУ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ**

Екологізація економіки підприємств аграрного сектору не є абсолютно новою проблемою у свідомості суспільства. Вона вимагає від керівників аграрних підприємств екологічного обґрунтування прийнятих управлінських рішень. Тому, основним завданням діяльності керівного апарату повинно стати не отримання будь-яким шляхом максимального прибутку, тобто прибутку у мінімальні терміни в умовах невизначеного майбутнього, не руйнація природи, перетворення її у придаток до допоміжних потреб та повна залежність функціонування земель від технологій, а здійснення оперативного й стратегічного управління, спрямованих на досягнення еколого-економічної результативності на засадах сталого розвитку.

Вчені різних країн провели ґрунтовні дослідження, пов'язані з екологічним управлінням господарської діяльності підприємств. Зокрема, такі аспекти висвітлені у працях: Ю. В. Бабиної, Ю.О.Івахів, Л. Ф. Кожушко, О. Л. Михайлика, Л. М. Пелиньо, С. С. Рижкова, А. А. Садекова та багато інших. Однак, й досі не розроблено методологічного інструментарію для практичного ведення обліку витрат і результатів природоохоронних заходів на вітчизняних аграрних підприємствах. Тому, актуальним є питання розробки і впровадження на сільськогосподарських підприємствах системи екологічно орієнтованого обліку,